

Trinitatis søndag 2021

Salmer til Trinitatis søndag, den 30. maj, kl. 9.30 i Vestenskov og kl. 11.00 i Dannemare, begge med nadver

739 Rind nu op i Jesu navn

582 At tro er at komme

145 Hos dig, o Jesus, sent om nat

724 Solen stråler over vang

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Der var et menneske, en af farisæerne, ved navn Nikodemus, medlem af jødernes råd. Han kom til Jesus om natten og sagde til ham: »Rabbi, vi ved, du er en lærer, der er kommet fra Gud; for ingen kan gøre de tegn, du gør, uden at Gud er med ham.« Jesus svarede ham: »Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født på ny, kan ikke se Guds rige.« Nikodemus sagde til ham: »Hvordan kan et menneske fødes, når det er gammelt? Det kan da ikke for anden gang komme ind i sin mors liv og fødes?» Jesus svarede: »Sandelig, sandelig siger jeg dig: Den, der ikke bliver født af vand og ånd, kan ikke komme ind i Guds rige. Det, der er født af kødet, er kød, og det, der er født af Ånden, er ånd. Du skal ikke undre dig over, at jeg sagde til dig: I må fødes på ny. Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører den suse, men du ved ikke, hvor den kommer fra, og hvor den farer hen. Sådan er det med enhver, som er født af Ånden.« Nikodemus spurgte ham: »Hvordan kan det gå til?» Jesus svarede: »Du er lærer i Israel og forstår ikke det? Sandelig, sandelig siger jeg dig: Vi taler om det, vi ved, og vi vidner om det, vi har set, men I tager ikke imod vort vidnesbyrd. Tror I ikke, når jeg har talt til jer om det jordiske, hvordan skal I så tro, når jeg taler til jer om det himmelske? Ingen er steget op til himlen undtagen den, der steg ned fra himlen, Menneskesønnen. Og ligesom Moses ophøjede slangen i ørkenen, sådan skal Menneskesønnen ophøjjes, for at enhver, som tror, skal have evigt liv i ham.«

[Johannesevangeliet 3,1-15](#)

Prædikant Henrik Gade Jensen

I 1700-tallet begyndte der i Europa at blæse nye vinde. En ny tidsånd blev dominerende, og den blev først og fremmest formuleret af den franske forfatter og tænker Jean-Jacques Rousseau.

Kortest sagt mente Rousseau, at natur var godt og kultur var skadeligt. Derfor gjaldt det om at lade mennesker være naturlige, i opdragelsen og i samfundet, for så ville det udvikle sig sundt og godt.

Det onde kom fra samfundets mange snærende bånd, traditioner og konventioner, der gjorde menneskesindet forknyt og frossent. Børn skulle løbe rundt med bare fødder, indtil de selv indser, at sko kan være en god beskyttelse mod hårde og spidse genstande.

Rousseau havde tillid til, at naturen var således indrettet, så hvis vi indrettede os efter naturen, ville alt blive godt.

Det blev til en vældig tidsånd, især inden for pædagogikken, og som dyrkede det naturlige menneske.

Kristendommen er i mange henseender en direkte modsætning til dette syn. For kristendommen er det naturlige menneske ikke godt, heller ikke ondt, men snarere blot et stykke natur, som kan være uskyldigt ligesom hund og kat er uskyldige, fordi de er uden moral og samvittighed.

Det er det, som Nikodemus ikke forstår. For i dag hører vi om Nikodemus, en nysgerrig præst, farisæer, medlem af det øverste råd af præster i Jerusalem, og dermed en af de betydelige og magtfulde præster.

Nikodemus opsøger Jesus om natten. Det er nok for at andre ikke skal bemærke det. Det kunne være farligt at kunne regnes for en af hans disciple. Så det bliver en samtale i mørket, måske kun oplyst fra et tællelys, mens alle andre sover.

Nikodemus vil gerne møde Jesus, spørge ham om noget, ved selvsyn se og erfare og tjekke, om han er den lærer, rabbi og messias, som alle regner ham for.

Men Nikodemus er også lidt dum. Måske er han gjort lidt mere naiv i Johannesevangeliet (som er det eneste evangelium som har historien om Nikodemus), for at vi bedre kan forstå, hvad Jesus mener.

For Jesus siger: "Den, der ikke bliver født på ny, kan ikke se Guds rige".

Og det forstår Nikodemus ikke i den natlige samtale.

"Hvordan kan et menneske fødes, når det er gammelt? Det kan da ikke for anden gang komme ind i sin mors liv og fødes?" siger Nikodemus.

Og det har han jo ret i.

Hvis man forstår det bogstaveligt. Eller naturligt.

Tænk hvis vi voksne mennesker skulle proppes ind i vores mors maver igen! Tanken er knap til at tænke.

Men Jesus forstår det at blive født igen på en anden måde.

Det er ikke en biologisk fødsel, en fødsel i kødet, han taler om.

Det er en slags genfødsel, hvor vi bliver født af vand og ånd.

Og den, der ikke bliver født af ånd og vand, kan ikke komme ind i Guds rige.

Jesus siger her, at vi ikke bare kan være mennesker ved at være født ud af mors liv.

Vi er ikke kun naturens børn. Vi er ikke mowglies, der kan leve med i naturens rytme og det er det.

Vi er ikke Rousseaus disciple, og vi dyrker ikke naturen som en ufejlbarlig udvikling og sund målestok for alting.

At være menneske er at være mere end det.

Det er også at være sjæl og ånd.

Her i kirken symboliserer vi det med dåben.

Det er dejligt og skønt, når det lille barn kommer helskindet til verden og sundt og raskt, men det er ikke det hele. Det er ikke nok. Der skal mere til.

Det mere er dåben.

Først i dåben kan vi sige at være Guds børn.

Det er meget symbolsk og meget vigtigt.

Vi døber ikke vores hund og kat, for de lever på deres instinkter, drifter og behov.

Dyrene, vore medskabninger, af Gud skabte pattedyr, har ikke den sjæl og ånd, som mennesker har. De skal ikke fødes igen. De skal ikke døbes. De kan ikke synde, de kan ikke handle umoralsk, de har intet begreb om godt og ondt, vi bebrejder ikke vores kat for at tage en mus. Katten tager mus – uanset hvad Gud og mennesker prøver at opdrage den til.

Det er vi mennesker, som skal fødes på ny. Vi har en moral, et kompas, en bevidsthed om godt og godt.

Katten har 9 liv, siger man.

Men vi har kun ét liv. Men det liv kan så til gengæld genfødes – ved vand og ånd.

Kristne har i århundreder været uenige om, hvad denne genfødsel er. Sker det med dåben? Eller først med en omvendelse? Eller ved frelsen og troen alene bestemt af Gud?

Det vigtige, som jeg ser det, er at der ER en genfødsel, naturen alene er ikke nok. Vi mennesker skal ikke leve blot efter instinkter, behov og yngelpleje. Der er mere til end drifternes tilfredsstillelse. Der er mere mening med livet end at kroppen fungerer.

Vi har brug for ånd og vand for at være mennesker.

Om Gud giver det i dåben eller senere, ved jeg ikke. Men at vi som kristne skal fødes igen, er sikkert.

Vi bliver ikke Guds børn med fødslen. Vi bliver det ved at bekende os til Gud, og det gør vi i dåben, om ikke før eller siden.

I vores kristne kirke er dåben indgangen til det at være kristen.

Man bliver medlem af folkekirken, når man er døbt. Og man kan ikke blive medlem uden at være døbt.

Jesus siger noget mere til Nikodemus:

”Vinden blæser, hvorhen den vil, og du hører den suse, men du ved ikke, hvor den kommer fra, og hvor den farer hen”.

På græsk bruger man det samme ord for ånd som for vind, *pneuma*. Det kan vi godt forstå.

Så Jesus siger, at ånden ligesom vinden blæser – hvorhen den vil, og du ved ikke hvor den fører dig hen.

Når vi bliver genfødt med vand og ånd, så ved vi ikke, hvor hen i verden ånden eller vinden fører os. Vi ved ikke, hvad der skal ske med vores liv. Vi ved ikke, hvor ånden driver os hen.

Som vi sang af Kingo:

*Mine veje jeg ej kan,
som jeg gerne ville, kende,
du, o Gud, kan ene vende
min fornuft og min forstand,*

Nogle ved tidligt i livet, hvad de vil, både med uddannelse og arbejde. Andre er søgende og famlende og finder måske først sent i livet ud af, hvad der var deres lykke eller skæbne i livet.

Vi ved ikke, hvor vi ender. Vi kan kun prøve at bruge vores evner bedst muligt, og så se, hvad der sker og håbe på det bedste.

For ånden og vinden blæser mange veje.

Det har jeg tit selv følt.

At ånden tager fat i én, fører én, jager mig afsted, jeg kan stoppe op og stemple ud, falde til ro og blive tavs, men føler også at ånden vil noget med mig, men jeg bliver også tit bange for, hvor hen den driver mig.

Nikodemus sniger sig i mørket hen for at opsøge Jesus. Han kan ikke lade være. Han må have svar.

Så tak til Nikodemus for at du opsøgte Jesus og også gjorde det klart for os, at vi genfødtes, ikke på ny i mors liv, men i dåben til at være Guds børn.

Hvor hen så end dåben og ånden må føre os i livet.

AMEN